

Talousvaliokunnan mietintö 6/1996 vp

Hallituksen esitys laiksi Kera Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunta on lähettänyt 14 päivänä toukokuuta 1996 talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen 70/1996 vp laiksi Kera Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 2 §:n muuttamisesta.

Esityksen johdosta valiokunnassa ovat olleet kuultavina ylitarkastaja Jouni Korhonen kauppa- ja teollisuusministeriöstä, lakiasiainjohtaja Juhani Sutinen Kera Oy:stä, toimitusjohtaja Ilkka Niemi Valtiontakuukeskuksesta, osastopäällikkö Juhani Huttunen Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitosta ja johtaja Risto Suominen Suomen Yrittäjistä.

Hallituksen esitys

Lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Kera Oy:n takaustoiminnan rajoitukset poistetaan muilta osin paitsi varsinaisen maatilatalouden osalta, joka jatkossakin jää Kera Oy:n toimialan ulkopuolelle. Toimialan laajennuksen myötä Kera Oy saisi myöntää takauksia myös palvelualojen yrityksille sekä liikenneyrityksille ja rakennusalan asennuksia ja vastaavia työsuorituksia tarjoaville yrityksille.

Takauksia on tarkoitus myöntää pienille ja keskisuurille yrityksille ensi sijassa investointeihin ja aineettomiin kehittämishankkeisiin, joilla on työllistäviä vaikutuksia ja jotka eivät vääristä kilpailua. Takauksiin liittyen Kera Oy voi tarjota myös kehittämis-, neuvonta- ja tutkimuspalveluja.

Kera Oy:n lainoja koskevia toimialarajoituksia ei muutettaisi tässä vaiheessa.

Esityksessä ehdotetaan, että laki on voimassa vuoden 1998 loppuun.

Valiokunnan kannanotot

Valiokunta pitää hallituksen esitystä Kera Oy:n takausten laajentamisesta palvelualoille pe-

rusteltuna. Takaustoiminnan laajentamisella voidaan parantaa yksityisen palvelusektorin työllistämismahdollisuuksia. Vakuuksien puute on ollut palvelualan yritysten rahoituksen erityisongelma. Niiden käyttöomaisuuden määrä on vähäinen ja vakuusarvo huono. Hallituksen esitys auttaa siten pk-yritysten kasvua ja kehitystä.

Valiokunta on aiemmin (TaVM 15/1995 vp) todennut, että lainsäädännön ahtaat toimialarajoitukset eivät saa olla esteenä yritysten kehittymiselle ja luontevalle yhteistyölle.

Suomen rahoitusmarkkinoilla pienten ja keskisuurten yritysten luottokannan on arvioitu vuoden 1995 lopulla olleen noin 110 miljardia markkaa. Tästä Kera Oy:n myöntämät luotot olivat noin 5,6 miljardia ja Valtiontakuukeskuksen vastuulla oleva pankkien, vakuutus- ja rahoitusyhtiöiden pk-yrityksille suunnattu luotonanto noin 3 miljardia markkaa. Tämän lisäksi Valtiontakuukeskuksen vastuulla oli suoraa pk-yritysten välistä luotonantoa 567 miljoonaa markkaa. Valtion riskillä olevaa vastuuta Kera Oy:n ja takuukeskuksen kautta pienille ja keskisuurille yrityksille oli siis yhteensä noin 8,6 miljardia markkaa.

Valtio on osallistunut pienten ja keskisuurten yritysten rahoitukseen ja riskinjakoon sekä suoraan Kera Oy:n kautta että rahoitusmarkkinoilla Valtiontakuukeskuksen takaustoiminnan välityksellä. Kera Oy:n ja Valtiontakuukeskuksen välillä on tähän saakka vallinnut pk-yritysten rahoituksen ja riskinoton osalta selkeä työnjako. Tällä hallituksen esityksellä työnjakoa muutetaan, kun Kera Oy oikeutetaan myöntämään takauksia palveluyrityksille.

Valiokunta korostaa, että on huolehdittava siitä, että Kera Oy ja Valtiontakuukeskus kilpailevat vain palveluilla ja hyvillä tuotteilla. Keskeistä tässä asiassa tulee olemaan valtioneuvoston päätös takaustappioiden korvaamisesta tausten suuntaamisen ja valtion rahoitusosuuden osalta.

Yritysten välisen kilpailun vääristymistä on vältettävä. Takaustoiminnassa tulee päästä pitkällä aikavälillä itsekannattavuuteen.

Julkisen sektorin rooli yritysten rahoitushuollossa on arvioitava kokonaisuutena. Toimintaympäristön muutokset vaikuttavat tulevaisuudessaakin pk-yritysten rahoitukseen niin, että näille yrityksille suunnattu julkinen rahoitus, resurssien riittävyys ja eri organisaatioiden työnjako on selkiinnytettävä ja sitä varten selvitystyötä jatkettava.

Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 1996

Kera Oy:n toimialarajoituksen muuttaminen koskee ainakin tässä vaiheessa vain takauksia. Samoin valiokunta kannattaa lain säätämistä määräaikaisena kokemusten saamiseksi sen vaikutuksista.

Valiokunnalla ei ole huomautettavaa lakiehdotuksen johdosta. Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Tuulikki Härmäläinen /sd, varapuheenjohtaja Seppo Kääriäinen /kesk, jäsenet Matti Aura /kok, Mikko Immonen /vas, Martti Korhonen /vas, Riitta Kor-

honen /kok, Pekka Kuosmanen /kok, Leena Luhtanen /sd, Erkki Partanen /sd, Kirsi Piha /kok, Ola Rosendahl /r, Sakari Smeds /skl, Osmo Soininvaara /vihr ja Janne Viitamies /sd sekä varajäsen Mari Kiviniemi /kesk.
